

Fiche 1: Mededeling inzake toepassingen van het wereldwijd satellietnavigatiesysteem

1. Algemene gegevens

Titel voorstel: Actieplan inzake toepassingen van het wereldwijd satellietnavigatiesysteem (GNSS) (Global Navigation Satellite System)

Datum Commissiedocument: 14 juni 2010

Nr. Commissiedocument: COM(2010)308 definitief

Pre-lex: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0308:FIN:NL:PDF>

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board: n.v.t.

Behandelingstraject Raad: Presentatie in Transportraad juni 2010, raadsconclusies in oktober of december 2010

Eerstverantwoordelijk ministerie: Ministerie van Verkeer en Waterstaat

2. Essentie voorstel

Egnos, (European Geostationary Navigation Overlay Service) het Europese satellietaugmentatiesysteem dat de weg voor Galileo vrijmaakt, is sinds oktober 2009 operationeel. De raadpleging over het groenboek inzake GNSS-toepassingen in 2006 bevestigde dat er in Europa een grote verscheidenheid aan potentiële toepassingsgebieden is waarop gebruik gemaakt kan worden van de door GNSS geboden mogelijkheden met betrekking tot plaatsbepaling, snelheid en tijdsbepaling. In het bijzonder gaat het om verschillende vormen van vervoer, visserij, precisielandbouw, milieu en energie.

Ondanks de investeringen in Egnos heeft het Europese bedrijfsleven nu slechts een klein aandeel in de mondiale markt voor GNSS-toepassingen. Dit verkleint de kans dat op Egnos/Galileo gebaseerde toepassingen een doorslaggevende bijdrage leveren aan het scheppen van hoogwaardige arbeidsplaatsen en vergroot de risico's van afhankelijkheid. Ondertussen is sprake van toenemende "concurrentie" van navigatiesystemen van derde landen.

Doel van het actieplan is om het vertrouwen in de programma's te versterken en een zo snel, diep en breed mogelijke ontwikkeling van toepassingen op alle gebieden te bewerkstelligen, zodat uiteindelijk de Europese infrastructuur optimaal kan worden benut. De Commissie stelt 24 acties voor, met name gericht op kansrijke sectoren. Daarnaast is voor een hele lijn aan GNSS-toepassingen een aantal "horizontale" acties opgenomen zoals een financiële impuls aan onderzoek naar GNSS-toepassingen en apparatuur ten bedrage van 362,- mln euro in de periode 2010-2013. De Commissie wenst deze impuls gestalte te geven bij de tussentijdse evaluatie van het Zevende Kaderprogramma (KP7).

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

Het actieplan bevat coördinerende acties, bewustmakingscampagnes, informatieverbreiding, horizontale acties en regelgevingsmaatregelen. Bij dit laatste zal de Europese Commissie:

- De wenselijkheid onderzoeken van richtlijnen over op GNSS gebaseerd toezicht op langeafstandsbus- en over op GNSS gebaseerde multimodale logistiek;
- Onderzoeken of het wenselijk is de verordening inzake digitale tachografen te wijzigen;

- De wenselijkheid onderzoeken van een richtlijn inzake het uitrusten van voertuigen met een voor GNSS en radiofrequentie-identificatie (RFID) geschikte functionele eenheid aan boord van voertuigen;
- Ernaar streven het gebruik van Egnos en Galileo in de beheers- en controlesystemen van EU-programma's ingang te doen vinden (bv. gemeenschappelijk landbouwbeleid).

Bevoegdheid: De Commissie is door de Raad aangewezen als programmamanager, en is daarmee medeverantwoordelijk voor de ontwikkeling van de programma's.

Subsidiariteit wordt beoordeeld als positief. Teneinde het potentieel van GNSS-toepassingen te kunnen benutten, is actie op Europees niveau nodig. Alleen dan kan een zo hoog mogelijk niveau van investeringsrendement worden behaald.

De proportionaliteit wordt beoordeeld als positief. Het coördineren van bepaalde acties door de Commissie, het onderzoeken naar de wenselijkheid van regelgeving en de andere aangekondigde acties staan in hun verhouding tot de doelstelling. Of er sprake is van proportionaliteit bij eventuele toekomstige regelgeving waar onderzoek naar gedaan zal worden, is afhankelijk van de uitkomsten van de aangekondigde onderzoeken. Dit zal bij het eventuele uitbrengen van nieuwe voorstellen apart worden beoordeeld.

Het actieplan stelt voor over de periode 2010-2013 € 362,- mln beschikbaar te stellen voor de ontwikkeling van GNSS-toepassingen en –diensten. Doel hiervan is de totale EU-financiering voor Onderzoek en Ontwikkeling (O&O) op een vergelijkbaar niveau te brengen met dat van andere landen en met dat van andere hightech-sectoren. Nederland is van mening dat financiële middelen voor O&O gevonden moeten worden binnen de bestaande kaders van de EU-begroting.

4. Nederlandse positie over de mededeling

a) Nederlandse belangen en eerste algemene standpunt

Nederland staat positief tegenover dit actieplan. De investeringen in Egnos/Galileo zijn omvangrijk en alleen bij daadwerkelijk gebruik van de systemen zullen deze investeringen de moeite waard zijn. Nederlandse ontwikkelaars van GNSS-toepassingen hebben een belang om hun positie in deze markt verder te ontwikkelen. Daarnaast is een goed renderend Egnos/Galileo belangrijk voor draagvlak voor investeringen in de infrastructuur en daarmee de positie van ESA (European Space Agency) /Estec (European Space Research and Technology Centre

Van de drie typen instrumenten die de Commissie wil inzetten hecht Nederland groot belang aan coördinatie tussen de autoriteiten, in het bijzonder door certificering en standaardisatie. Ook staat Nederland positief tegenover de initiatieven gericht op bewustmaking. Verder staat Nederland vooralsnog neutraal tegenover aangekondigde onderzoeken naar de kosten en baten van regelgeving om de benutting van GNSS-toepassingen te versterken. Eventuele nieuwe regelgeving op GNSS-terrein mag niet leiden tot afscherming van de Europese markt voor diensten en toepassingen van buiten de EU. Een definitieve positie over dergelijke regelgeving kan pas worden ingenomen wanneer de uitkomsten van deze onderzoeken alsook de vorm van de eventuele regelgeving bekend zullen zijn.

Nederland wil dat de kosten voor de uitvoering van het actieplan worden gedekt binnen de huidige financiële kaders van de Unie. Nederland is van mening dat de financiering van de meerkosten van O&O van een omvang zoals genoemd in het actieplan in samenhang moet worden gezien met mogelijke meerkosten van Galileo en andere financieringsproblemen in categorie 1A en de uitkomsten van tussentijdse evaluatie van KP7.